

KODEKS ZA BORBU
**PROTIV KORUPCIJE
I MITA**

APRIL 2024

QUALITY. INNOVATION. TRUST.

SADRŽAJ

I	SVRHA	3
II	OBIM	3
III	NADZOR	4
IV	OPŠTE ODGOVORNOSTI	4
V	ZAHTEVI	6
VI	SPREČAVANJE PRANJA NOVCA	9
VII	GLOSAR I SKRAĆENICE	10

I SVRHA

Štetne ekonomske i društvene posledice mita i korupcije značajna su prepreka za razvoj širom sveta.

Kompanija Zdravlje vodi politiku nulte tolerancije za mito. Dugi niz godina, aktivno smo negovali etičku kulturu u našoj organizaciji i u našim odnosima sa spoljnim zainteresovanim stranama, nastojeći da postignemo najviše standarde odgovornosti i poslovnog integriteta.

Svrha ove politike je da obezbedi smernice zaposlenima kompanije Zdravlje i trećim licima koja komuniciraju sa kompanijom Zdravlje za pridržavanje važećih zakona i propisa o borbi protiv korupcije i mita i promovisanje kulture etike i integriteta.

Pored toga, ova politika ima za cilj da zaštiti Zdravlje i ugled njegovih zaposlenih i ublaži potencijalne građanske i krivične kazne.

II OBIM

Ova Politika se odnosi na Zdravlje i na sve zaposlene kompanije Zdravlje i treće strane uključene u aktivnosti sa kompanijom Zdravlje. Ova politika definiše minimalne zahteve koji se moraju poštovati. Tamo gde lokalni zakoni, propisi ili ugovori nameću viši standard, viši standard se mora poštovati. Zahtevi ovog dokumenta važe i za podizvođače, kao što su konsultanti, prodavci ili drugi partneri uključeni u aktivnosti koje podržava Zdravlje.

III NADZOR

Sektor za pravna pitanja i usklađenost je ovlašćen i upućen da kontroliše poštovanje odredbi ove Politike.

IV OPŠTE ODGOVORNOSTI

Ova politika uspostavlja standarde kao minimalni zahtev koji Zdravlje treba da poštuje na globalnom nivou.

Lokalizacija, komunikacija, diseminacija, obuka i usklađenost sa ovom politikom su odgovornost svakog sektora i podružnice, uz podršku i saradnju sektora za pravne poslove i usklađenost.

Negovanje kulture integriteta u celoj organizaciji i jasno saopštavanje očekivanja kompanije Zdravlje pomažu u smanjenju rizika od mita i korupcije. Rukovodioci su odgovorni za to da obezbede da svi članovi njihovih timova razumeju šta je mito i kako ga sprečiti.

Svaki sektor i podružnica su u obavezi da sprovode ovu Politiku. Lokalne standardne operativne procedure (SOP) zasnovane na ovoj Politici treba kreirati samo kada je to neophodno radi ispunjavanja posebnih zahteva lokalnih zakona, važećih propisa i kodeksa prakse. Svaki izuzetak ili odricanje od ove Politike mora biti odobreno u pisanoj formi od strane šefa sektora za pravna pitanja i usklađenost. Ako su potrebne izmene zbog lokalnog zakonodavstva, šef sektora za pravne poslove i usklađenost mora biti obavešten pre odobrenja SOP-a.

Svaki zaposleni u kompaniji Zdravlje odgovoran je za poštovanje ove Politike i od njega se očekuje da učestvuje u obukama koje organizuje Sektor za pravna pitanja i usklađenost.

Zaposleni treba da završe sve primenljive obuke za borbu protiv mita i korupcije u roku od 3 meseca od raspoređivanja/stupanja u radni odnos.

Svako odeljenje i podružnica odgovorni su za omogućavanje i dokumentovanje redovnih obuka (najmanje jednom godišnje ili u skladu sa lokalnim zakonom) za zaposlene u kompaniji Zdravlje u vezi s antikorupcijskim propisima, kao što je navedeno u ovoj Politici.

Svaki zaposleni u kompaniji Zdravlje je dužan da spreči kršenje ove Politike prijavljivanjem svake sumnjive situacije u skladu sa Kodeksom ponašanja kompanije Zdravlje.

Zdravlje očekuje od svih zaposlenih u kompaniji Zdravlje da pokažu primerno ponašanje i punu usklađenost sa ovim odredbama. Nepoštovanje uslova ove Politike može rezultirati disciplinskim merama u skladu sa važećim zakonima o radu.

FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENE KONTROLE

U skladu sa svim relevantnim pravilima, propisima i internim procedurama, Zdravlje zahteva da se sve knjige, evidencije i računi vode sa razumnim detaljima kako bi tačno i fer odražavali sve transakcije i raspolaganje imovinom i da se održavaju adekvatne interne kontrole kako bi se obezbedila razumna bezbednost da je uprava je svesna i usmerava sve transakcije na etički način i u skladu sa važećim politikama i internim standardima kompanije Zdravlje.

POSLEDICE NEPOŠTOVANJA OVE POLITIKE

Kršenje zakona i propisa protiv korupcije i mita može rezultirati građanskim i krivičnim kaznama za Zdravlje i zaposlene u kompaniji Zdravlje, pored disciplinskih mera protiv zaposlenih u kompaniji Zdravlje u skladu sa internim propisima i Kodeksom ponašanja kompanije Zdravlje.

V ZAHTEVI

OPŠTI ZAHTEVI

Kompanija Zdravlje je usmerena na konkurentsku prednost kroz visokokvalitetne proizvode, usluge i performanse, ali nikada kroz neetičke ili nezakonite poslovne prakse. Svi zaposleni u kompaniji Zdravlje moraju poštovati postojeće zakone i propise o borbi protiv korupcije i mita.

Kompaniji Zdravlje, zaposlenima u kompaniji Zdravlje i trećim licima zabranjeno je da daju, obećavaju da će dati ili da nude bilo šta od vrednosti (npr. gotovinu, poklone, ponude za zapošljavanje, donacije ili doprinose, itd.) bilo kojoj osobi kako bi uticali na bilo koji čin ili odluku lica ili subjekta koje predstavljaju, kako bi obezbedili neprikladnu prednost ili stekli ili zadržali poslovanje za Zdravlje, uključujući propisivanje, snabdevanje, upravljanje, preporuku ili kupovinu proizvoda kompanije Zdravlje.

Ova zabrana se takođe odnosi na indirektno davanje bilo čega od vrednosti bilo kojem licu, uključujući preko posrednika ili rođaka. Kompaniji Zdravlje, zaposlenima u kompaniji Zdravlje i trećim licima je zabranjeno da vrše, nude ili ovlašćuju plaćanje bilo kom licu ili subjektu (npr. dobavljačima, agentima, distributerima ili posrednicima) uz saznanje da će celo ili deo plaćanja biti ponuđeno ili dato nekom licu kako bi obezbedilo neprikladnu prednost ili dobilo ili zadržalo posao.

Zabrana navedena u ovoj Politici važi i ako Zaposleni u kompaniji Zdravlje koriste svoja lična sredstva ili imovinu.

Zdravlje zabranjuje plaćanja stimulacija, čak i kada je to dozvoljeno lokalnim zakonom.

Kompaniji Zdravlje, zaposlenima u kompaniji Zdravlje i trećim licima zabranjeno je da primaju, vrše, nude ili ovlašćuju bilo kakve uzvratne uplate od strane ili bilo kojem licu ili trećoj strani.

Zdravlje ima nultu toleranciju na korupciju i mito. Mito može imati

različite oblike, kao što su pokloni, provizije za zabavu, plaćanja stimulacija, bilo koji deo plaćanja po ugovoru, politički ili dobrotvorni doprinosi. Zabranjeno je čak i obećanje ili ponuda mita u bilo kom obliku.

Stoga, zaposleni u kompaniji Zdravlje moraju potvrditi da u potpunosti razumeju sva takva ograničenja i povezane politike i procedure pre nego što postupe u ime kompanije Zdravlje. U slučaju neizvesnosti, zaposleni u kompaniji Zdravlje moraju dobiti pismeno odobrenje od Sektora za pravne poslove i usklađenost pre nego što postupe u ime kompanije Zdravlje.

POLITIČKI DOPRINOS

Nikakav doprinos ili sponzorstvo namenjeno političkim ciljevima ne sme se davati bez pismenog odobrenja generalnog direktora kompanije Zdravlje.

DOBROTVORNI PRILOZI I SPONZORSTVA

Doprinosi ili sponzorstvo neće imati za cilj da na neodgovarajući način utiču na zdravstvene radnike ili zdravstvene organizacije i ne smeju uticati na odluke o istraživačkim programima i/ili osobama koje imaju koristi od doprinosa ili sponzorstva.

Doprinosi ili sponzorstvo se ne mogu dati:

- primaocima koji diskriminišu na osnovu rase, boje kože, veroispovesti, pola, seksualne orijentacije ili nacionalnog porekla;
- organizacijama ili programima dizajniranim da utiču isključivo na zakonodavstvo ili da biraju kandidate na javnu funkciju; ili
- verskim organizacijama, osim kada se predloženi projekat posebno odnosi na (1) zdravlje; (2) javne usluge; (3) obrazovne ustanove; (4) umetnost; i (5) sport, ali ne u verske svrhe.

Doprinosi se, međutim, ne mogu dati pojedincima i profitnim organizacijama.

SMERNICE

U nastavku su date smernice u vezi sa mogućim poslovnim situacijama, uz napomenu da lista nije sveobuhvatna. Podsećaju se zaposleni i partneri da je podmićivanje strogo zabranjeno i da treba potražiti savet pre preduzimanja bilo kakvih mera u situacijama kada se mogu javiti problemi sa poštovanjem propisa.

- Zabranjeno je vršiti bilo kakva plaćanja ili davati stvari od vrednosti da bi se uticalo na donošenje odluka o izboru proizvoda ili usluga kompanije Zdravlje, ili uticati na zdravstvene radnike da prepisuju Zdravlje proizvode.

- Zabranjeno je plaćati bilo kakve naknade ili provizije zdravstvenim radnicima ili sklapati ugovore o podeli dobiti sa njima kako bi se uticalo na korišćenje proizvoda Zdravlje.

- Konsultacije ili ugovori o naknadi za uslugu sa zdravstvenim radnicima moraju biti sklopljeni da bi se pružale zakonite usluge u dobroj veri po fer tržišnoj vrednosti i moraju biti u skladu sa lokalnim politikama i procedurama koje regulišu interakciju sa zdravstvenim radnicima. Zdravlje striktno zabranjuje naknade za konsultantske usluge koje nisu potrebne niti pružene, kao ni transakcije sa zdravstvenim radnicima u vrednosti većoj od fer tržišne vrednosti. Zdravlje zabranjuje naknade za nepotrebno istraživanje tržišta, plaćanja za reklame i slične ugovore.

- Zabranjeno je davanje uzoraka proizvoda zdravstvenim radnicima u zamenu za radnje koje daju pogodnosti kompaniji Zdravlje.

- Zabranjeno je davanje poklona i svih drugih beneficija ili stvari od vrednosti direktno ili indirektno državnim službenicima ili zdravstvenim radnicima kako bi se neopravdano uticalo na njih da prepisu proizvode kompanije Zdravlje ili obezbede druge pogodnosti za Zdravlje. Svi pokloni i predmeti medicinske vrednosti koji se daju zdravstvenim radnicima moraju biti u skladu sa lokalnim zakonima, propisima i procedurama u vezi sa prodajom, transakcijama i interakcijama sa zdravstvenim radnicima.

- Zabranjena su plaćanja koja se vrše da bi se uticalo na akciju ili odluku vladinog zvaničnika (kao što je dodeljivanje vladinih ugovora, davanje nejavnih

informacija o vladinom tenderu ili dobijanje lista lekova ili informacija iz registra pacijenata).

- Zabranjena su plaćanja koja se vrše da bi se uticalo na državnog zvaničnika da izvrši ili ne izvrši određenu radnju (kao što je izdavanje licence, odricanje od sprovođenja kliničkog ispitivanja ili drugi zahtevi u vezi sa registracijom proizvoda, ili nekontrolisanje određene ustanove) .

- Zabranjene su uplate vladinom službeniku da bi koristio uticaj koji ima u vladi ili vladinoj organizaciji da neprikladno utiče na akciju ili odluku vlade ili vladine organizacije.

VI SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Pranje novca podrazumeva prikrivanje porekla sredstava stečenih kriminalnim ili terorističkim aktivnostima, čime se transformišu nelegalni ili 'prljavi' novac u navodno legalne ili 'čiste' resurse. Kako bi se tome suprotstavile, brojne vlade širom sveta donose strogu zakonodavnu regulativu protiv pranja novca, s ciljem sprečavanja transakcija koje su osmišljene da prikriju nelegalno poreklo sredstava.

Poštovanje principa borbe protiv pranja novca ključno je kako bismo sprečili zloupotrebu resursa kompanije ZDRAVLJE za prikrivanje kriminalnih aktivnosti.

Naš pristup obuhvata:

- Potpuno poštovanje zakona i propisa Republike Srbije i svih drugih primenjivih nacionalnih ili međunarodnih zakona i propisa, kao što su, bez ograničenja, Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.
- Saradnju isključivo sa klijentima koji dobrovoljno pružaju sveobuhvatne informacije, omogućavajući nam procenu legitimnosti transakcija.
- Suzdržavanje od iniciranja plaćanja prema entitetima ili prihvatanja plaćanja od strana koje nisu direktno uključene u transakcije ili nemaju

pravni osnov za primanje plaćanja, osim uz prethodnu saglasnost Sektora za pravne poslove i usklađenost poslovanja.

- Ograničavanje prihvatanja gotovinskih plaćanja samo u slučajevima kada je prethodno dobijena odobrenje od strane Sektora za pravne poslove i usklađenost poslovanja.

VII GLOSAR

I SKRAĆENICE

Povezano lice: svako lice koje je u tom trenutku pod kontrolom kompanije Zdravlje ili je pod zajedničkom kontrolom. Termin 'kontrola' (i njegove gramatičke varijacije) znači (i) posedovanje, direktno ili indirektno, preko jednog ili više posrednika, moći da se upravlja upravljanjem ili politikama nekog lica, bilo da se radi o vlasništvu nad hartijama od vrednosti sa pravom glasa, ugovorom koji se odnose na prava glasa ili na drugi način, ili (ii) vlasništvo, direktno ili indirektno, preko jednog ili više posrednika, više od pedeset procenata (50%) – ili bilo koji drugi procenat prema bilo kom važećem zakonu koji omogućava vršenje kontrole – nad neisplaćenim hartijama od vrednosti sa pravom glasa ili drugim vlasničkim interesom tog lica.

Zakoni i propisi o borbi protiv korupcije i mita: bilo koji važeći nacionalni i/ili međunarodni zakon ili propis koji se bavi korupcijom i/ili mitom, uključujući, bez ograničenja, Zakon o korupciji u inostranstvu (FCPA) i Zakon o podmićivanju UK iz 2010. (UKBA), kao i primenjive međunarodne konvencije, uključujući, bez ograničenja, Konvenciju protiv mita Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i Konvenciju Ujedinjenih nacija (UN) protiv korupcije.

Mito: bilo šta od vrednosti. To je čin nuđenja, obećanja ili davanja finansijske ili druge prednosti ili koristi drugom licu sa namerom da se izazove nepropisno obavljanje poslovne ili javne funkcije, posebno da se učini ili ne učini nešto u okviru ili omogućeno, njihovom pozicijom ili položajem.

Plaćanja stimulacija: Uplate bilo kojoj vladinoj organizaciji ili vladinom službeniku, koje se vrše u cilju ubrzavanja ili obezbeđivanja obavljanja nediskrecionih, rutinskih vladinih radnji (npr.: obrada vize, carinske fakture ili drugog vladinog dokumenta).

Vlada ili vladina organizacija: svako ministarstvo, sektor, uprava ili agencija u vlasništvu ili pod kontrolom vlade u celini ili delimično, bilo koje javne međunarodne organizacije i njihove agencije ili instrument/institucija vlade (uključujući preduzeće koje kontroliše vlada), i svaka organizacija/institucija koja se smatra vladinim odeljenjem ili administrativnom kancelarijom prema bilo kom lokalnom zakonu.

Vladin službenik: pojedinci, čak i sa skraćenim radnim vremenom, u sledećim kategorijama:

- Svaki službenik ili zaposleni (uključujući bilo koju osobu imenovanu ili određenu da bude službenik ili zaposleni) u vladi ili vladinoj organizaciji;
- Svako lice koje deluje u službenom svojstvu u ime vlade ili vladine organizacije;
- Bilo koji službenik ili zaposleni u kompaniji ili preduzeću koje je u celosti ili delimično u vlasništvu vlade ili vladine organizacije;
- Svaki službenik ili zaposleni u javnoj međunarodnoj organizaciji, kao što su Svetska zdravstvena organizacija, Svetska banka ili Ujedinjene nacije;
- Svaki službenik ili službenik političke stranke ili bilo koje lice koje deluje u službenom svojstvu u ime političke stranke; i/ili
- Bilo koji kandidat za političku funkciju.

Zdravstvene organizacije (HCO): Zdravstveno, medicinsko ili naučno udruženje ili organizacija (bez obzira na pravni ili organizacioni oblik) kao što je bolnica, klinika, fondacija, univerzitet ili druga nastavna ustanova ili akademska asocijacija. Takođe, bilo koji subjekt kroz koji jedan ili više zdravstvenih radnika pružaju zdravstvene usluge. Veletrgovci, distributeri i slični komercijalni posrednici ne smatraju se zdravstvenim organizacijama. Apotekarske kompanije su uvek zdravstvene organizacije, čak i ako su trgovci na malo i bez obzira na njihovu vlasničku ili vlasničku strukturu.

Zdravstveni radnik (HCP): član medicinske, stomatološke, farmaceutske ili profesije medicinskog tehničara ili bilo koje drugo lice koje u toku svojih profesionalnih aktivnosti može da prepisuje, izdaje, kupuje, snabdeva, preporučuje ili daje lek. Uključuje svakog službenika ili zaposlenog u vladinoj agenciji ili drugoj organizaciji (bilo u javnom ili privatnom sektoru) koji može da kupuje, snabdeva, preporučuje ili daje lekove. Takođe uključuje svakog zaposlenog u farmaceutskoj kompaniji čije je primarno zanimanje zdravstveni radnik. Ne uključuje druge zaposlene u farmaceutskim kompanijama, veletrgovce ili distributere lekova. Pojedinačni farmaceuti su zdravstveni radnici.

Plaćanja provizija: Dogovoreni mito skriven u lažnom ili prenaduvanom plaćanju/fakturi (uglavnom za robu ili usluge koje nisu bile potrebne, lošijeg kvaliteta ili oboje), plaćen primaocu kao kompenzacija ili nagrada za pružanje povoljnog tretmana ili usluga drugoj strani.

Politički prilozi: finansijski ili nenovčani (npr. resursi, objekti ili vreme zaposlenih) doprinos koji se daje za podršku političkim aktivnostima, političarima ili izbornim kandidatima (bilo direktno ili indirektno, na lokalnom, nacionalnom ili međunarodnom nivou).

Treća strana: svaka osoba koja ima ili može imati, zbog svojih funkcija ili odgovornosti, uticaj u bilo kom svojstvu da donese ili ne donese odluku u vezi sa bilo kojim postojećim ili budućim proizvodom kompanije Zdravlje ili bilo kojom aktivnošću kompanije Zdravlje. Za potrebe ove Politike, pravi se razlika između dve glavne kategorije trećih strana:

- Treće strane iz privatnog sektora, kao što su dobavljači, distributeri, konsultanti itd.
- Treće strane koje se prema ovoj Politici i/ili prema detaljnijim ili strožim lokalnim zakonima smatraju državnim službenicima.

Pridruženo lice kompanije Zdravlje: bilo koje pridruženo lice isključivo i/ili sva pridružena lica zajedno.

Zaposleni u kompaniji Zdravlje: bilo koji zaposleni u kompaniji Zdravlje

bilo sa punim ili skraćenim radnim vremenom, na određeno vreme ili pripravnik i bilo koja druga kategorija zaposlenih prema lokalnom zakonu.

Proizvodi kompanije Zdravlje: lekovi bez recepta, lekovi koji se izdaju na recept i dodaci ishrani u slučaju da je Zdravlje nosilac dozvole ili distributer.